

Lausunto

19.07.2024

Asia: VN/12577/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pääministeri Petteri Orpon hallitus linjasi kehysriihessä 16.4.2024, että väylämaksun väliaikainen puolitus päättyy 31.12.2024 ja väylämaksut peritään täysimääräisinä 1.1.2025 alkaen. Toimenpide liittyy julkisen talouden tasapainottamiseen. Väylämaksu on ollut väliaikaisesti puolitettu vuodesta 2015 alkaen.

Pidämme hyvänä ja erittäin tärkeänä, että väylämaksussa säilyy kannusteet hyvin jäissäkulkukykyiselle tonnistolle sekä säännölliselle liikenteelle. Suomi tarvitsee hyvin jäissäkulkukykyisen jäävahvistetun tonniston sekä säännöllisten aikataulujen mukaan kulkevia aluksia turvatakseen ympärivuotisten merikuljetusten sujuvuuden, huoltovarmuuden ja liikenteen turvallisuuden. Alusten jäissäkulkukyvyn ja jäävahvistetun tonniston saatavuuden on arvioitu heikkenevän tulevina vuosina entisestään, joten hallituksen tulisi harkita myös muita toimenpiteitä jäävahvistetun tonniston saatavuuden varmistamiseksi.

Kuten hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, väylämaksun korotus toteutuisi samanaikaisesti muiden meriliikenteen kustannuksia vaiheittain lisäävien EU-toimenpiteiden kanssa. Niitä ovat vuonna 2024 alkanut merenkulun päästökauppa sekä vuonna 2025 alkava merenkulun energian kasvihuonekaasuintensiteettiä vähentävä ohjaus (Fuel EU Maritime). Toimenpiteet lisäävät Suomen kauppamerenkulun kustannuksia vuositasolla sadoilla miljoonilla euroilla.

Edellä kuvatuista syistä johtuen esitämme, että Pääministeri Orpon hallituksen ohjelmaan kirjattua esitystä väylämaksun väliaikaisen puolituksen muuttamista pysyväksi puolitukseksi harkitaan uudelleen hallituskauden loppupuolella. Muutos vakiinnuttaisi väylämaksut vuodesta 2015 alkaen kannettuun tasoon ja toisi yrityksille pitkäjänteisemmän näkymän eteenpäin sekä kompensoisi

osaltaan merikuljetusten kustannusten nousua, joka kohdentuu erityisen vahvasti Suomen liikenteeseen.

Tuurnala Tiina
Suomen Varustamot ry